

ЦРКВА СВ.НЕДЕЉЕ У ПРИЗРЕНУ

1. Општи подаци о културном добру

Културно добро	Споменик културе - XIV - XX век
Категоризација	Заштићено културно добро од значаја
Место/Општина	Призрен, општина Призрен
Власник:	Српска Православна Црква

2. Опис културног добра

Црква Свете Недеље, Ваведења Богородице, подигнута је 1371. године као задужбина младог краља Марка Мрњавчевића. Та прва црква била је посвећена Ваведењу Богородице, а њени остаци откривени су 1966. године испод доцније цркве на том месту, посвећене Светој Недељи. Међу археолошким остацима посебно је значајно откриће целе калоте кубета. У цркви су нађене и плоче са натписима ктитора и надгробна плоча Марине Струје из исте године. На зидовима цркве нађени су и остаци живописа из времена изградње.

По завршетку истраживања и конзервације налаза, црква је реконстру-исана у првобитном облику, као грађевина са основом сажетог уписаног крста са припратом, осмостраним кубетом и полукружном апсидом.

Црква је изнутра малтерисана и окречена. Остаци живописа присутни су у доњем делу олтарске апсиде у висини до 1,30 м и садрже декоративну соклу и доње делове ногу и драперија стојећих фигура, у доњем делу нише ђаконика и у фрагментима на доњем делу јужног зида. Нови малтер и креч не прелазе преко делова очуваног живописа.

3. Програми и пројекти обнове

Пројектом обнове предвиђени су радови на санацији и реконструкцији цркве. Обнова цркве заснована је на следећим конзерваторским начелима:

- очувању историјских, архитектонских, урбанистичких и амбијенталних вредности цркве и црквене порте,
- очувању аутентичности архитектонских облика, конструкција и материјала,
- примени нових грађевинских материјала и конструкција,

Радови на обнови цркве спроведени 2005. г.-2006.г. и обухватају неколико фаза и то:

1. Интервентне мере заштите (2005. г.)
2. Прва фаза обнове (2007.г./2008.г.)
 - Обнова реконструкција и санација цркве

3.1. Пројектна и тендерска документација:

Покрајински завод за заштиту споменика културе – Приштина / Лепосавић

3.2. Извођач радова:

- **интервентне мере заштите (2005)**
" РАВ " - Ђаковица
- **прва фаза обнове (2007/2008)**
" РАВ " - Ђаковица

3.4. Уговорени радови:

- **интервентне мере заштите (2005)**
Висина уговорених и изведених радова: 12.143 €
- **прва фаза обнове (2007/2008)**
Висина уговорених и изведених радова: 29.882 €

3.5. Надзорни орган:

- **интервентни радови (2005)**
дипл.инж.арх. Јовица Лукић
дипл.инж.арх. Фатон Пруфи
- **прва фаза обнове (2007/2008)**
дипл.инж.арх. Јовица Лукић

3.6. Супервизори:

- **интервентни радови (2005)**
дипл.инж.арх. Зоран Гарић
дипл.инж.арх. Милан Џатић
дипл.инж.арх. Осман Гојани

3.7. Време извођења радова:

- **интервентни радови (2005)**
септембар - децембар 2005.
- **прва фаза обнове (2006)**
септембар 2007. – март 2008.

4. Опис изведених радова:

4.1. интервентни радови (2005)

- чишћење цркве од шута, сагорелог малтера, остаака сагорелих делова дрвене конструкције,
- чишћење црквене порте од шута, смећа, сасушене траве, вегетације и растуриених џакова са песком,
- покривање крова цркве оловним лимом, дебљине 2,5 мм,

- скидање поломљених ћерамида са зидова, чишћење круне зидова млађе цркве и поновно покривање здравом ћерамидом са додатком нове ћерамиде,
- демонтажа сагорелог рама улазних врата наоса и припрате, израда и уградња нових пуних храстових врата,
- исправљање и фиксирање обореног стуба часне трпезе,
- застакљивање металних прозора цркве безбојним плексигласом,
- израда и монтажа оградe по зидовима припрате од кутијастих профила 6x6см висине 1,40м анкерваних у камене зидове и израда металних оградних врата између северног зида припрате и суседног објекта,
- одвоз шута и земље на депонију,

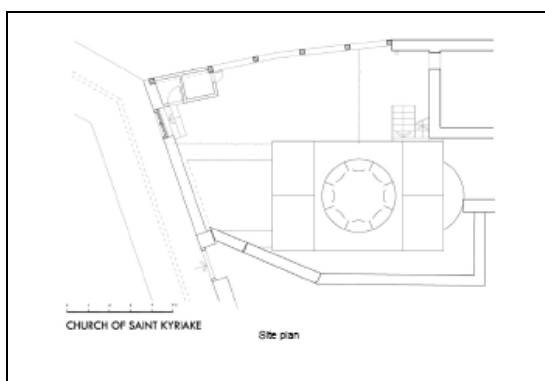

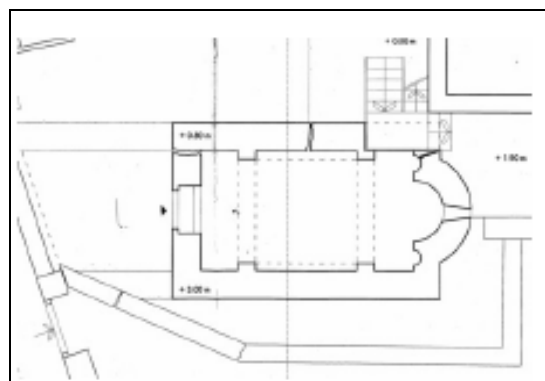
4.2. прва фаза обнове (2007/2008)

4.2.1. Обнова, реконструкција и санација цркве

- обијање оштећеног и сагорелог малтера са зидова у унутрашњости цркве (који нису живописане),
- малтерисање унутрашњих зидних и сводних површина у унутрашњости цркве,
- кречење унутрашњих зидних и сводних површина у унутрашњости цркве,
- израда и монтажа металних прозорских оквира,
- застакљивање прозора,
- поравка улазних врата,
- покривање кровних равни и куполе оловним лимом, дебљине 2,50 мм,
- израда и уградња крста на куполи цркве,
- уклањање оштећених камених плоча са платоа испред цркве,
- израда електринсталација у унутрашњости цркве,
- чишћење цркве и транспорт шута,

основа крова

основа приземља

